

Universitätsbibliothek Paderborn

**Censvra Sacræ Facultatis Theologiæ Parisiensis, In
Librum cui titulus est: La Défense de l'authorité de N. S.
P. le Pape, ..., contre les erreurs de ce temps, Par Iacques
De Vernant, à Mets, 1658**

Université <Paris> / Faculté de Théologie

Parisiis, 1665

Iodocus Clithoveus Doctor Theologus Parisiensis in Compendio veritatum,
ad ann. 1529. Concilia Generalia in fide & moribus etiam indeviabilia.
caput 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14744

ero Concilio in hâc re præsidere ad purum hominem appellare.

Ex responsu universitatis Cracoviensis anno 1440.

De Ecclesiâ verò universali repræsentativa scilicet de Concilio generali quod est Ecclesia universalis repræsentativa ratione universalis jurisdictionis auctoritatis & Ecclesiasticae potestatis infrâ breviter aliquid dicendum. Est autem Concilium generale congregatio legitimè facta, &c. Generale enim Concilium universalem Ecclesiam repræsentans de quâ dictum est, est regula à Spiritu Sancto directa & à Christo tradita, ut quilibet cujuscumque statûs etiam si Papalis existat, eandem audire & illi obedire teneatur. Alioquin habendus est sicuti ethnicus & publicanus, & sic colligitur ex verbis veritatis. Matth. 18.

Infrâ. Et hoc est quod quotidie dicitur, quod Papa non habet superiorem in terris; sed hæc intelligenda sunt in respectu ad Ecclesiæ particulares & membra singularia Ecclesiæ; quia judicari potest ab Ecclesiâ universali & à Concilio generali ipsum repræsentante in casu hæresis & notorijs scandali. Ex his igitur apparere potest quo sensu Papa dicitur caput Ecclesiæ, & quam potestatem habere dicitur super membra Ecclesiæ universalis.

Infrâ. Sit hæc conclusio 4. Potestas Ecclesiæ universalis, ac etiam cujuslibet Concilij generalis legitimè congregati ipsam repræsentantis superior est potestate Papæ, & quilibet aliâ potestate in terris. Cui quilibet cujuscumque dignitatis, statûs, aut conditionis, et si Papalis existat, obedire ac subesse tenetur. Et si non obedierit, poterit condignâ animadversione puniri. Ista conclusio est fundamentum hujus totius negotij.

Infrâ. Idem patet authoritas Concilij Generalis super Papam, & consequenter super omnes alios, ex decretis Concilij Constantiensis Sanctissimi, &c.

Infrâ. Sic etiam est de judicio Ecclesiæ respectu actionum Papæ, quia Ecclesia nunquam deviare aut ab errare potest à fide rectâ, Papa vero frequenter 19. distinct. Anastasius. Ideò judicium Ecclesiæ dignius est judicio Papæ.

Iodocus Clithoveus Doctor Theologus Parisiensis in Compendio veritatum, ad ann. 1529.

Concilia Generalia in fide & moribus etiam indeviabilia. caput 3.

Conciliorum autoritatem suprà modum deprimunt hæretici, & parvifendent, quod norint pestiferas suas sectas, illorum acutâ falce & discussione accuratâ succidas olim esse ac damnatas Hinc illa, quantumvis generalia fuerint, & errasse in ijs quæ fidei sunt, obganiunt: & in ijs etiam quæ ad mores spectant, deviasse à recto contendunt. Contrà quos hæc proponitur amplectanda veritas. 1. Concilia generalia tam in fide quam in moribus sunt etiam indeviabilia. Nempè in primo hujus operis capite abundè ostensum est Ecclesiam universalem in fide & moribus aberrare non posse. Atqui generale Concilium legitimè congregatum universalem Ecclesiam repræsentat:

L 1 ij

quod ex majoribus & potioribus ejus membris constet, quæ ad aliorum inferiorum minorumque membrorum directionem & moderamen sunt ordinata, utpote ex primoribus Ecclesiasticis, Prælatis atque Præsulibus, quorum regimini, tota ipsa Ecclesia credita est & commissa. Quemadmodum in veteri lege Moyses, Aáron & majores natu representabant totam iudeorum Synagogam advocabantur in arduis causis & negotijs & ad consultandum de totius multitudinis gubernatione....

9. Rursus si sustollatur Conciliorum generalium authoritas, nonne omnia in Ecclesiâ Dei erunt ambigua, suspensa & incerta? Nonne protinus omnes ab inferis revocabuntur hæreses pestiferæ, jam olim per severam Conciliorum censuram damnatae? Et quis tunc erit modus, aut quæ invenietur via hæreses illas contundendi? Si enim Scripturæ sacris contrà eas struatur acies & armæ moveantur: illico aut Scripturas ipsas ad suum detorquebunt sensum hæretici, suæque positioni consentaneum, aut eas planè rejicient. Quemadmodum nostra tempestati & novi dogmatistæ libros sacros & Canonicos suæ adversantes pravæ assertioni planè repudiant & aspernantur. Eset ergo tunc miseranda Ecclesiæ facies & maculis multis obsita. Denique si Concilijs ipsis sacrosanctis admatur sua authoritas, 10. Tunc si occurrat aliquod in fide dubium, aut in actionibus humanis quod totam concernat Ecclesiam: nulla pro rorsus tum via relinquetur determinandi illud in unam aut alteram partem, sed quisque pro animi sui judicio & arbitratu, declinaret in hoc vel illud. Quemadmodum in libro Iudicum legimus, quod in nonnullis Israëliticorum Iudicum diebus non erat Rex in Israël, sed unusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat, ex quo consequens est quod Christus non sufficienter providisset Ecclesiæ sponsæ suæ per legem Evangelicam de remedij congruentibus, ad depellenda incommoda & mala, quæ possent illi ingruere, quod planè absurdum est & impium dicere. Nam si de salute Synagogæ ad eò fuit sollicitus, ut contestatus fuerit per Prophetam de eâ, Quid est quod debui ultrâ facere vineæ meæ, & non feciei: nonne majori curâ & providentiâ ipsis Ecclesiæ sponsæ suæ dilecta prospexit, de omnibus ad directionem illius necessarijs & utilibus per legem Evangelicam, quæ est omnium perfectissima. 11. Ad hæc necesse est ipsam Ecclesiam Catholicam; quoniam in fide & moribus oberrare nequit, ut prius est monstratum, habere regulam aliquam rectam & determinatam atque infallibilem, per quam insuis dubijs circâ materiam fidei & morum incidentibus dirigi debeat, recto que ducti trahite, ne in deviâ errorum decumbat, aut in obliquum deflectatur. Nempe si nullam haberet ipsa Ecclesia regulam sensibilem, & mensuram quandam tanquam amussim directricem: cùm ipsa sit visibilis, ut etiam est monstratum, & sensu humano pervia: facile posset ob hujus regulæ defectum prolabi in errores, & pertrahi ad diverticula pravorum dogmatum & morum. At quitalis regula totius Ecclesiæ directiva non est *judicium ipsius Summi Pontificis*, cùm ipse nequaquam in gratiâ Dei confirmatus, & falli possit, & in errorem prolabi; & tanto minus hujusmodi regula est *judicium alterius particularis personæ*, sive publicam gerat administrationem, sive privatam agat vi-

tam, cum unaquaque earum, etiam sit erroris obnoxia: ob eandem quoque causam ea regula totius Ecclesiæ directrix non est Concilium aliquod particulare: quoniam & illud à recto potest deviare, nec sufficit ad totius Ecclesiæ directionem ac moderationem. Nulla igitur alia relinquitur regula sensibilis & corporaliter præsens Ecclesiæ indigenti tali directione, quam universale Concilium. Quod si admittatur, uti debet, esse metrum quoddam sensibile & mensura directiva universalis Ecclesiæ: necesse est ipsum Concilium esse in fide & moribus indeviabile; alias ipsam Ecclesiam rectè dirigere in suis dubijs & agendis non posset. 12. Præterea Ecclesia universalis habet Spiritum Sanctum sibi præsentem à quo regitur, ne in fide & moribus permittatur errare, ut in primo hujus libri capite est dictum. Ergò & universale Concilium majorum Prælatorum habet eandem Spiritus Sancti præsentiam defendentem ipsum ab erroris devio.

Ex Commentarijs Ioannis Quintini Hadni Iuris Doctoris & Professoris Lutetiae, ad ann. 1552.

Alterius cura quæstionis hic innumeros Authores exercuit, an Papa sit suprà Concilium? quod Ecclesiasticis Patribus Constantiæ & Basileæ dudum in Spiritu Sancto congregatis proindè visum est, ac si quis quereret, An Papa sit suprà Christum? promisit hic in medio se fore duorum vel trium suo nomine congregatorum, Matt. 18. Est ergò medius in Concilio. Hoc certo certius. Veritas est hæc juris divini, & articulus fidem concernens, quis hominum se præponeret amplius: igitur plenarij Concilij, sicuti loquuntur, id est, generalis authoritas in Ecclesiâ, ut saluberrima est, ità maxima est: cuius judicium dirigente Sancto Spiritu, nec ignorantiâ, nec malignitate aliquâ perverti potest: cuius authoritatem modis omnibus indubitatam & inconvulsam esse oportet, cui, me Iudice, qui resistit, quisquis est, Deo resistit, à quo illud potestatem sumit. Intrâ Concilium sunt Ecclesiastici fideles omnes, nemo suprà: non potest enim caput dicere, quia non sum pes, idè Aurelianus non sum de corpore. Hoc est se extollere super omne id quod dicitur Deus, & quod colitur 2. Theff. 2. Sancta quidem Ecclesia dicitur Deus. Esto, Papa primus in illo sedeat, non tamen solus est earum causarum judex quæ tractantur & agitantur in Concilio, qui intersunt omnes, sunt conjudices Videlius in veterum Patrum Concilijs unumquemque Episcoporum subscriptissime decisis ac definitis per Concilium. Refertur in §. huic etiam 17. dist. can. 1. dist. 96. quæ forma judicandi tradita videri potest in illo primo Apostolico Concilio, dum non solus Petrus pronuntiat, sed uno scribunt omnes voti, placuit Spiritui Sancto & nobis: hoc est, nobis omnibus à Spiritu Sancto doctis & ductis. Ergò Spiritus Sanctus unus est tantum qui salutis placita dicitat hominibus, utens organo Concilij, quæ est Ecclesia Dei vivi, columna & stabilimentum veritatis, cuius verbo contradicere nullus omnino mortalium deberet, sed omnes oportet humiliter obsequenterque obedire. Papam singulis antefero quos ex fide & consilio judicet. Sic intelligo Gelasij verbum can. Cuncta per mundum 9. q. 3. Non possum universis. In Ecclesia Christianorum mera tyrannis est, plus universis unum posse. Reges gentium

L 1 iij

Ioannes
Quintinus
Decanus
fuit Facul-
tatis Paris.
Canonici
& Gallica-
ni nomine
Cleri ora-
tionem ha-
buit in
Concilijs
Aurelia-
nensibus.

270 *Censure de la Faculté de Théologie de Paris,*

dominantur eis, hoc enim lumen nostrum est, quod sæpius equidem professo lubens, vos autem non sic, qui ministrare non ministrari venistis, Matth. 20. Lucæ 22. Christus ad hanc novam Discipulos instituit: in suis autem Apostolis omnes Ecclesiarum Præfules docuit can. propriè de consec. dist. 4. Et exemplum dedit suis, ut quod Magister ac Dominus fecit, ipsi faciant alter alterius lavando pedes, & onera portantes. Paratus etiam fuit ab impi Ministro doceri, si quid aut dixisset, aut egisset male: sic omnes, & ipsum Romanum Papam decet obedire sanis monitoribus, & præcipue rebus quæ pertinent ad Evangelicam Ecclesiæ formationem, fidem, institutionem: de cuius regno Christus voluit omnia penitus ejici scandala: non autem scandala tantum sunt hæretici, schismatici, idololatræ, sed etiam scandalæ vocat omnes eos Dominus, qui faciunt iniquitatem Math. 13. Recta igitur monstrantibus devius Pontifex pareat: à minoribus enim canones Scripturarum jacentem majorem erigi patiuntur, & in viam Balaam sedentem accusari can. Plerumque can. Sequenti 2. q. 7. Amos pastor caprarum in Sacerdotum Principes invehitur, Paulus acerrimè Petrum reprehendit & objurgat ad Galat. 2. Aliisque multi alios eodem præditos gradu, quorum causus multorum secum ruinam trahit. In Paulo reprehendente justæ libertatis laus est, & sanctæ humilitatis in Petro, ait Augustinus, cujus verba quin adscribam non me contineo, huc apprimè convenientia: ipse Petrus quod à Paulo siebat utiliter libertate charitatis, sanctâ & benignâ pietate humilitatis accepit: atque ita rarius & sanctius exemplum posteris præbuit, quo non dedignarentur, sicubi fortè recti tramitem reliquisten, etiam à posterioribus corrigi, quam Paulus: quo confidenter auderent etiam minores majoribus pro defendendâ Evangelicâ veritate, salvâ fraternâ charitate resistere. Hæc ille in 2. libello ad Hierony. de interpretatione illius loci ad Galat. Ergò si possunt hoc singuli, potest hoc idem & Concilium: nisi fortè quisquam est qui credat, uni cuilibet posse Deum nostrum examinis inspirare justitiam, & innumerabilibus congregatis in Concilium Sacerdotibus denegare. In quo si queratur authoritas, respondebo cum Hieron. quod orbis major est urbe c. legimus. 93 ait idem in cap. Isaïæ 13. Ecclesia verè ὁ κονσύλιον id est, orbis, & habitata intelligiatur. Inde sunt Occumenica dicta Concilia. Corinth nomine Paulus, ni fallor, Ecclesiam totam designans, ait, Omnia vestrasunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, 1. ad Corinth. 3. ostendens universalem Ecclesiam supra suos esse Ministros, ne Cephâ quidem excepto: quare per Concilium Basileense judicatus hæreticus quisquis anteponit Papam Concilio, inexcusabilis, aiunt, error est in fide. Scriptit Damasus Papa Hieron. Beatissimus nolle se de his cognoscere quæ definisset sancta Synodus: & audiens adhuc de nescio quibus Papalibus Christi Conciliorum dispensationibus aliquid afferere? Concilium qui non audit, Christum non audit, auribus omni temeritate, superbiâ nullo virtu non oppletis. Cæsarum Theodosij & Valentiniani Epistola est apud Isidorum, ubi Reges inter cætera dicunt Sacerdotalem Conventum non nisi quis malî propriâ conscientiâ sauciatus evitat, etenim qui judicium refugit, appetat cum de justitiâ diffisum 11. q. 1. can.

Christianis. Quod si de gentilitate proferre aliquid libeat, Alexander Severus Imperator, & idem Pontifex Maximus tantum minoribus Pontificibus detulit ut quasdam causas à se finitas iterari, & aliter distingui pateretur, ex Aelio Lampridio. Ammianus Marcellinus Author minimè Christianus ipso etiam Pontifices Romanos provocat ad imitationem quorumdam Christiani ritus Antistitum Provincialium, quos tenuitas edendi potandique parcissimè, vitalitas etiam indumentorum & supercilia humum spectantia, perpetuo numini verisque ejus cultoribus, ut puros commendant & verecundos. Hæc ille scriptus Damasi Papæ tempore, historiæ suæ libro 27. Sed quæ potestas relinquitur Papæ, si Concilium subest authoritati? Magna per omnia, quanta capiti inter alia corporis membra, super omnia quidem est alia, veruntamen inter alia: nec enim Papa ideo summus est: quia summus Pontifex est, ait Bernardus ad Eugenium, quam de privatis exigit obedientiam, dependat ipse Concilio: hominemque de errore corrigi non pudeat, qui positus est ut aliorum corrigit errores. Non est insolitum vel novum Romanæ Sedis iudicis-sententiasve corrigi, quod moneo ne quicquid ex illo loco dicitur, ex oraculo dici putem: Conceditur enim restitutio contra septentiam Papæ can. Quod quis, & seq. 35. q' 9. cap. 5, de restit. in integ.

Ex Epistola Universitatis Paris. oblatâ Carolo sexto, ann. 1374.

Præterea id falsum est, quod subiungitur Papam non posse seipsum in alterius ditionem submittere; nunquid Christo major erit, de quo sacratissima Evangelij profiteretur historia, quia erat subditus illis, scilicet Matri & Ioseph? Matri namque suæ, hoc est sanctæ Ecclesiæ, quam fidelium omnium Matrem esse constat, si ipse Catholicus est, materno jure subditur nisi forsan quis dixerit postquam sponsa facta est, Matrem esse destitisse. Nunquid Petrus anteibit cuion ad Evangelij veritatem ambulanti Paulus in faciem liberè restitit, quam Pauli correctionem submissè & humiliter sustinuit. Nunquid & Papatus jure à fraternæ correctionis eximetur lege, ut eidem omnium malorum agendorum licentiam impunè donemus? De Deo solo Iob sanctus id loquitur. *Non est qui dicat tibi: cur ita facis.* Caveant qui hunc titulum soli divinae omnipotentiae debitum, & sacris litteris rescriptum, in se ipsos usurpando, ut ita dicam, suo ipsorum gladio ad instar nefandi Goliæ jugulentur, ab eisdem percunctari libet, jara si quæ hoc prohibent, divinæ, an humana ac purè positiva sint: Non divina profectò aliqua al-laturisunt; restat ergo ut positiva sint, quibus, ut ipsi aiunt non est Papa subjectus; idcirco semetipsum compromittendo submittens, non contra illa agere. Nihil igitur causa est quominus se subjicere ac compromittere possit, & mirum est quod non vident hæc dicentes sese illi potentia, quam cœlo a quaer volunt, tam apertè derogare.

Ferdinandus Pouzestus Cardinalis titulo Sancti Pancratij in Summa brevi Theologia, lib. 2. cap. 12. de solutionibus dubiorum, ad annum 1522.

Quando Papa mandaret alicui ut faciat aliquid & postea declarat quod quicquid faciet sit irritum, non intelligitur illud competenter sibi potestare ordinari glo. in c. prouida. de elect. in 6. puta si prohiberet sacerdoti

272 Censure de la Faculté de Théologie de Paris,

baptizare vel celebrare, tunc servatis servandis sequitur effectus non obstante praecepto superioris c. i. de Sacra Vnct. & c. manus in glo. de Confec. dist. 5. & quando prohiberet Presbytero quod non baptizaret secundum formam traditam Matthaei ultimo, Ageret contra Evangelium, & per indirectum tolleret Baptismum, quod est contra articulum, Confiteor unum Baptisma: Posse tamen Papa prohibere aliquem ne confirmet, aut conferat ordines c. fina. de Sacra. non iter. Innocentius vero tenet quod si Papa dispensaret super illa quae habent relationem ad corpus Christi verum, quod Concilium potest ei resistere, & quod sententia istius preferatur sententiae Papae, nec potest facere contra fidem, vel statutum Ecclesie, nec potest demandare alicui alteri quod faciat contra illa quae pertinent ad ordines C. in nomine Domini 33. Dist.

Messire Nicolas de Thou, Evesque de Chartres, dans l'explication de la Messe & du divin Office, adresse aux Curez de son Diocese.

Quelque prerogative, grace & preéminence qu'ait le Pape en l'Eglise, il se doit toujours avouer tres-humble Serviteur de Dieu, reconnoître, tenir de luy en hommage lige sa Tiare, & de tant plus avoir cher & recommandable l'avancement de son honneur & gloire, que par sa grace & faveur il est élevé en lieu si eminent. Il doit reputer le plus honorable de ses titres, non seulement d'estre Serviteur de Dieu, mais aussi de ses Serviteurs, comme il se nomme en ses Bulles, & est contenu ēs Vers Latins ensuivans,

Servi erant tibi Roma prius Domini Dominorum
Servorum servi nunc tibi sunt Domini.

L'on prie pour luy, comme pour un homme qui peut errer & faillir, étant environné d'infirmité comme le reste du peuple, afin que Dieu par son infinie miséricorde le préserve, étant les pechez du Chef grandement nuisibles aux membres, qui en prennent influence. Tiré du feuillet 94, verso d'un Livre intitulé: Brief Recueil & explication de la Messe & du Divin Service y fait, imprimé à Paris, 1598.

D'Eclare cependant la sacrée Faculté

suivant l'exemple de ses Ancêtres, que ce n'est nullement son intention de déroger en aucune maniere par ses De- terminations, & par ses Censures, à la Pri- mauté du Pape établie par Iesus-Christ

D'Eclarat autem sacra Facultas,

majorum suorum vestigijs in- que ce n'est nullement son intention de sistens, se nullatenis intendere, suis Determinationibus ac Césuris quo- terminat os & par ses Censures, à la Pri- mauté du Pape établie par Iesus-Christ mi Pontificis divinitus instituto, di- à la dignité & à l'autorité du saint Sie- gnitati & autoritati sancte Sedis ge Apostolique, aux Constitutions d'In- Apostolicatum Constitutionibus In- nocent X. l'an de Nostre Seigneur, 1653. en datte du 31. de May , & d'Alexandre 1553. pridie Kal. Junij , & Alex. VII l'an 1656. en datte du 16. Octobre, V. 1. an. Dom. Incarn. 1656.17. Kal. que la sacrée Faculté a receuës, & enfin Novembri, datis & à sacræ Fa- cultate